

Čís. 5220.

Hmotné odevzdání vyžaduje, by se odevzdaná věc z vůle odevzdatele a se svolením přejímatele ocitla v takovém poměru k tomuto, by skutečně neb alespoň podle obvyklého nazírání byla v jeho moci.

Věc, odevzdaná manželem manželce, jest ve skutečné moci manželčině, i když zůstala, jako dříve, v bytě obývaném oběma manželi.

(Rozh. ze dne 18. srpna 1925, Rv I 1378/25.)

Dlužníková manželka domáhala se žalobou na vymáhajícím věřiteli, by z exekuce proti manželi byly vyloučeny kusy nábytku, k nimž tvrdila vlastnické právo. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d u v o d ů:

Bezduvodné jsou výtky dovolatelovy, vznesené z důvodu nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Jestliže, jak soud druhé stolice zjistil, se odevzdání stalo v přítomnosti dosavadního vlastníka a žalobkyně výslovným jeho prohlášením, že vylučované věci jsou žalobkyně, načež tato prohlásila, že věci ty přijímá a také rukou se jich dotkla a že sporné věci i po té zůstaly jako před tím ve společné obytné místnosti žalobkyně a jejího manžela, jsou zřejmě uskutečněny všechny podmínky hmotného jejich odevzdání podle §u 426 obč. zák., jenž vyžaduje, by odevzdaná věc z vůle odevzdatele a se svolením přejímatele se ocitla k němu v takovém poměru, by skutečně neb alespoň podle obvyklého nazírání byla v jeho moci. Že manželova věc, o které manžel v její dosahu prohlásil, že ji odevzdává manželce, a kterou manželka, dotýdajíc se jí, za svou přijala, z vůle obou súčasťněných je ve skutečné moci manželčině, když zůstává, jak již před tím byla, v bytě oběma manžely společně obývaném, nelze důvodně popřít. Stalo-li se takto hmotné, tedy skutečné odevzdání darovaných věcí, nevyžaduje k své platnosti ani podle zákona ze dne 25. ledna 1871, čís. 76 ř. zák. formy notářského spisu.

Čís. 5221.

Rozsudek zemského soudu v Ratiboři, vydaný po 16. březnu 1923 ve věci, zmístněné v obci Pišti na Hlučínsku, nemá pro území Československé republiky právní závaznosti a nelze na jeho základě povolití v tuzemsku exekuci.

(Rozh. ze dne 18. srpna 1925, R II 203 25.)

S o u d p r v é s t o l i c e (zemský scud v Opavě) povolil exekuci na základě rozsudků zemského soudu v Ratiboři ze dne 10. ledna 1924 a 18. února 1924. Jak vymáhající věřitelka tak dlužnice bydlely v Pišti na Hlučínsku. R e k u r s n í s o u d zamítl exekuční návrh. D ů v o d y: Ze spisu plyne, že obě strany bydlely a bydlí v Pišti, kterážto osada

patřila původně k Ratiboři. Dle výnosu zplnomocněného komisaře Československé republiky pro Ratibořsko ze dne 30. března 1923, čís. s. Pr Rat. 67/23 byla Pišt přičtena na základě usnesení rozhraničovací komise německo-československé ze dne 14. března 1923 Československé republice a byla osada ta pak dne 16. března 1923 obsazena. Tímto dnem počaly vykonávat veřejnou moc úřady a orgány československé a tímto dnem nabyly účinností jak zákon ze dne 30. ledna 1920, čís. 76, tak i prováděcí nařízení ze dne 11. března 1920, čís. 152 sb. z. a n. Zemský soud v Ratiboři stal se tedy dnem 16. března 1923 pro spor, zahájený mezi stranami dne 12. dubna 1922, nepřislušným a neměl proto dne 22. března 1923 rozsudek vynést, nýbrž měl z úřední moci rozepřít tu postoupiti okresnímu soudu v Hlučíně (§ 5 (1) nař. čís. 152/20). Ježto soud ratibořský nebyl k vynesení rozsudku příslušným, jest celou věc posuzovati tak, jakoby tu vůbec platného rozsudku (exekučního titulu) nebylo. Že nelze přihlížeti k rozsudku zemského soudu v Ratiboři, plyne i z toho, že se v tuzemsku nebere zřetel na říšsko-německé rozsudky druhé stolice, když soudy ty rozhodly o opravných prostředcích, ač správa byla již tuzemským soudem převzata; v případě takovém musí tuzemský soud druhé stolice opět rozhodovati o opravných prostředcích. Není-li však účinným pro tuzemský soud rozsudek, vyneseny druhou stolicí v Ratiboři, nevíže zajisté tuzemský soud ani rozsudek vyneseny zemským soudem v Ratiboři jako soudem první stolice (§ 5 čís. 1 (4) cit. nař.). Ustanovení §u 80 čís. 1 ex. ř. zde nepřichází v úvahu. Podle tohoto předpisu stačí v tuzemsku k povolení exekuce na základě cizozemského rozsudku, lze-li dotyčnou věc podle tuzemských norem o příslušnosti soudu zahájit v cizím státě; stačí tedy doba zahájení. Ježto žaloba vymáhající věřitelky byla odpůrci doručena 22. dubna 1922, tedy ještě před účinností svrchu uvedeného zákona v Pišti, bylo by lze povolit exekuci na základě přiložených rozsudků zemského soudu v Ratiboři, ovšem kdyby tu nebylo shora uvedeného zákona a nařízení, které lze považovati za zvláštní zákon.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Zákonem ze dne 30. ledna 1920, čís. 76 sb. z. a n. o inkorporaci kraje Hlučínského rozšířil Československý stát ve smyslu čl. 83 mírové smlouvy Versaillské svou svrchovanost na část Horního Slezska v mezích, které budou na základě mírové smlouvy a podle jejích ustanovení konečně určeny mezinárodní komisí a ujal se faktického výkonu soudnictví, plynoucího z jeho státní svrchovanosti dnem, kdy postoupené území bylo do správy Československého státu převzato (§ 1 vládního nařízení ze dne 11. března 1920, čís. 152 sb. z. a n.). Podle sdělení ministerstva spravedlnosti ze dne 18. července 1925 stalo se převzetí obce Piště na Hlučínsku dne 16. března 1923. Z toho plyne, že dnem 16. března 1923 byl oprávněn ve sporné věci, o niž tu jde, rozhodovati jen příslušný soud státu Československého, ježto šlo o spor zmístněný na území již převzatém do správy Československého státu. Ustanovení Československo-německé úmluvy o přenesení soudnictví na Hlučínsku

ze dne 3. února 1921, čís. 253 sb. z. a n. nemůže se stěžovatelka dovolávat, ježto nebyl zmíněn spor dne 4. února 1920 již projednáván u některého soudu v obvodu sborového soudu v Ratiboři — jak čl. 1 § 1 této úmluvy vyžaduje — nýbrž byl, jak nesporno, teprve v roce 1922 u zemského soudu v Ratiboři zahájen a rozsudek až dne 22. března 1923 vyneseno, tedy v době, kdy již v tomto území vykonávala státní svrchovanost a soudní pravomoc republika Československá. Na základě cizozemského rozsudku může však býti na území Československé republiky vedena exekuce jen tehdy a do té míry, pokud je zaručena vzájemnost státními smlouvami aneb vládními vyhláškami (uveřejněnými ve sb. z. a n.). V tomto směru přichází tu v úvahu smlouva mezi Československou republikou a říší Německou o ochraně právní a o právní pomoci ve věcech občanských ze dne 20. ledna 1922, vyhlášená ve sbírce zákonů a nařízení dne 25. června 1924, čís. 130 a vládní vyhláška ze dne 25. června 1924, čís. 131, již se uvádí ve známost rozsah vzájemnosti, zaručené předpisy německého civilního soudního řádu o exekuci na základě cizozemských exekučních titulů. Podle §u 328 čís. 1 německého civilního řádu soudního, doslovně v citované vládní vyhlášce uvedeného, nelze uznati rozsudek cizozemského soudu, když soudy státu, jemuž náleží cizozemský soud, podle německých zákonů nejsou příslušny. Jest tedy této zásady použití i na sporný případ. Byl-li však, jak shora dolíčeno, o sporné věci podle právních norem Československé republiky oprávněn rozhodnouti jen příslušný soud tohoto státu, nemá rozsudek zemského soudu v Ratiboři ze dne 22. března 1923 pro území Československého státu právní závaznosti, a nelze na jeho základě vzhledem k ustanovení §u 79 ex. ř., dále ku smlouvě čís. 130/1924, vládní vyhlášce čís. 131/1924, vymezující rozsah zaručené vzájemnosti a v ní citovanému ustanovení §u 328 čís. 1 německého civilního soudního řádu žádanou exekuci povolit.

Čís. 5222.

Předpis §u 55, druhá věta j. n. předpokládá, že jde o pohledávku spočívající na témže skutkovém a právním důvodu. Obchodní spojení není, kromě případu čl. 291 obch. zák., zvláštním ústavem právním, nýbrž jenom poměrem, podle něhož strany vcházejí mezi sebou navzájem v určitá právní jednání. Spojení žalob ku společnému projednání nemá vlivu na příslušnost.

(Rozh. ze dne 19. srpna 1925, R I 641 25.)

Žaloby, zadané na okresním soudě týmž žalobcem proti témuž žalovanému o 4.000 Kč a 2.340 Kč, byly sdruženy k společnému projednání. Námitce věcné nepřislušnosti soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti. Důvody: Ani z přednesu stran ani ze skutkového zjištění procesního soudu neplyne důvodně, že zažalované pohledávky jsou jen částí jednotné celkové pohledávky, neb že žalobce domáhá se přebytku vzájemných pohledávek. Nejde totiž o ustanovení §u 55 druhá